

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka, Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka, Rovaniemi, yleissuunnitelma

Viitteenne: LAP/574/2026

Muistutukset

Yleissuunnitelmasta tehtiin 4 muistutusta.

Yleissuunnitelma oli edellisen kerran nähtävillä tammikuussa 2026. Edellisellä nähtävillä olon aikana tehtiin suunnitelmasta 9 muistutusta. Muistutuksista 9 kappaletta on jätetty Rovaniemen kaupungin alueella. Nämä muistutukset on otettu huomioon.

Kaupunginhallitus on antanut edellisen nähtävillä olon aikana saatuihin muistutuksiin vastineet (Kaupunginhallitus, kokous 16.3.2026 § 62 Rovaniemen kaupungin vastineet Lapin elinvoimakeskukselle koskien Vt 4 parantamista välillä Napapiiri-Apukka, Rovaniemi).

1. Asukas toteaa, että

- Edellisen muistutukseni kohdat pätee yhä.
- Ja huomautuksensa todettakoon, ettei kaupunki tai elinvoimakeskus ole ollut missään yhteydessä minuun hankkeeseen liittyen

(Asukas on vaatinut, että

- kiinteistölle osoitetaan melusuojaustoimenpiteitä, koska meluselvityksen mukaan kiinteistön meluarvot ylittävät Valtioneuvoston päätöksessä esitetyt melutason ohjearvot. Kiinteistön ja valtatie väliin ei ole osoitettu meluvallia, vaikka näin annettiin yleisötilaisuudessa ymmärtää.
- kiinteistön osalta huomioidaan valosaasteen määrän lisääntyminen, joka heikentää asumisviihtyvyyttä. Valtatie tulee kulkemaan nykyistä korkeammalla maanpinnan tasosta, minkä muistuttaja katsoo lisäävän valosaasteen määrää.
- Lisäksi muistuttaja tuo esiin, että oletettavasti lisääntyvä lennoston harjoitustoiminta aiheuttaa lisää meluhaittaa kiinteistölle. Varalaskupaikka sijaitsee kohtisuorassa kiinteistöön nähden, jolloin hävittäjät lentävät matalalla suoraan kiinteistön yli.
- Muistuttaja tuo esiin, että päästöt lisääntyvät hänen kiinteistöllään merkittävästi, sillä valtatie 4 tulee kulkemaan lähempänä hänen kiinteistöään kuin aiemmin. Lisäksi lähellä kulkee kaksi muuta tietä.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Kadun K1 rakentamisen vaikutukset maaperän luontaiseen vedenkiertoon tulee selvittää ja vakuuttaa, ettei sillä ole kielteisiä vaikutuksia kiinteistöni maaperään. Lisäksi uuden kadun ja jalkakäytävän hulevesien purku pitää suunnitella niin, ettei siitä ole haittaa kiinteistölle.
- Muistuttajan mukaan vaikutusarvioinnissa on aliarvioitu tulevaisuuden liikennemäärien kasvu
- Siipitien pohjoispään linjausta ja sen liittämistä K1 (Joulupukintiehen) tulee suunnitella siten, että risteyksestä tulee käyttökelpoinen.
- Muistuttaja toteaa, ettei ole puoltanut kaupungille tiesuunnitelman hyväksymistä vastoin asemakaavaa.
- Muistuttaja haluaa saada tiedon kiinteistön kohtalosta ennen toukokuuta 2026 ja on valmis keskustelemaan kiinteistön lunastamisesta.)

Rovaniemen kaupunki toteaa edellisen vastauksensa pätevän edelleen. [Rovaniemen kaupungin vastineet Lapin elinvoimakeskukselle koskien Vt 4 parantamista välillä Napapiiri-Apukka, Rovaniemi | Rovaniemi](#)

2. Asukas on vaatinut huomioimaan, että

- suunnitelma vie ison osan asukkaan porotarhasta ja kelkkareitistä.
- Suunnitelma tulee haittaamaan suuresti asukkaan liiketoimintaa ja pienellä tien siirrolla saisimme myöskin meluhaitan minimoitua. Toivon pikaista yhteydenottoa asian suhteen.

Rovaniemen kaupunki pyytää Lapin elinvoimakeskusta huomioimaan asukkaan esittämät huomiot.

3. Asukas /Vältinmutkan tiekunta toteaa, että

- Pääosin suunnitelmaan tehdyt muutokset ovat hyviä, kuten meluvallien jatkaminen myös Rovaniemen suuntaan, sekä toisena suunnitelmasta poistetun yhdystien, joka aikaisemmassa versiossa kulki nelostien suuntaisesti tehden Vältinmutkasta ympäristien.
- Tiekunta esittää seuraavat muutokset nykyiseen suunnitelmaan Vältinmutkan ja Välttikankaan tien osalta:
- Tiekunnan jäsenet ovat kokeneet ongelmalliseksi sen, että nykyiset tiejärjestelyt, sekä osin myös nykysuunnitelman mukaiset suunnitelmat eivät optimaallisella tavalla mahdollista kiinteistöjen käyttöä piha-alueina tai muutoin salli kehittää kyseisiä alueita.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet

26.8.2026

- Tärkeimpänä yksityiskohtana esitetään, että Vältinmutkan liittymää siirretään kohti Rovaniemeä sillä tavoin, että liittymän lähtöpiste on kiinteistörajalla (244-3 ja 40-13) siten, että liittymän itärauna kulkisi rajapyykin kautta. Tästä liittymä vietäisiin kohtisuoraan kulkien Raitolan piha-alueelle vievään tiehen Välttikankaan tienä.
- Vältinmutka lähtisi kyseisestä tiestä t-risteyksenä kohti itää kulkien rakennusten välistä. Rakennusten (varasto ja navetta) välinen etäisyys on n. 8,5 m, johon mahtuisi n. 6 m leveä tie. Suunnitelman mukainen kääntöympyrä siirretään kiinteistöltä 40-11 kiinteistön 40-15 alueelle, kiinteistöllä sijaitsevan navettarakennuksen jatkeeksi. Kyseisestä kääntöpaikasta puhkaistaan kulkuyhteys kiinteistölle 39-1 lyhintä reittiä (olemassa olevan ojan suuntaisesti). Kääntöympyrältä tie jatkuisi pihatienä kiinteistölle 40-15 sekä 10-11 kiinteistörajaa pitkin.
- Uusi linjaus aiheuttaa myös tarpeen jatkaa 40-16, 40-14 sekä 40-13 pihaliittymiä n. 10 metrillä.
- Esitetyllä muutoksella tiellä kulkeva liikenne saadaan kauemmas olemassa olevista asuintaloista ja niiden pihoista. Muutos mahdollistaisi myös kiinteistöjen kehittämisen omistajiensa tarpeiden mukaan, kun tieyhteydet eivät kulkisi ”keskeltä” kiinteistöjen tai pihojen lävitse.
- Risteysalueen ja liittymän siirto parantaa huomattavasti liittymäturvallisuutta Vältinmutkan ja Välttikankaan tien osalta, kun nykyinen y-risteyksen mukainen ajamalla syntynyt risteysalue on riskialtis. Lisäksi liittymän siirto mahdollistaisi meluvallin täysimittaisen rakentamisen kaupungin suuntaa vähentämään melukuormitusta alueen asukkaille.
- Tiekunta lähetti esityksen suunnitelman seuraavaan vaiheeseen koskien Vältinmutkan aluetta.
 - Piirroksessa on Vältinkankaan tien (Vältinmutkan) liittymä piirretty alle 90 asteen kulmaan lähtien nelostiestä, mutta todellisuudessa liittymän tulee olla kohtusuoraan päätiehen nähden, jolloin liittymä sijaitsee lännempänä kuin nyt piirretty liittymän sijainti.
 - Tiekunnan täydentävä suunnitelma lienee kohtuullisesti toteutettavissa hankkeen kustannukset huomioiden, koska vaiheen 1. suunnitelmassa oli valmistauduttu tekemään Vältinmutkasta ympyrätie, jolloin olisi jouduttu tekemään pidemmästi tiestöä, kuin tiekunnan suunnitelmassa on esitetty.
 - Vältinmutkassa ei tarvita suuria massojen vaihtoja tiestöä varten, koska alue on suurelta osin entistä maanottoaluetta ja rakenteeltaan kantava.

Rovaniemen kaupunki pyytää Lapin elinvoimakeskusta huomioimaan tiekunnan esittämät näkemykset sekä täydentävän suunnitelman ja tarkastelemaan, voiko esitysten mukaisia muutoksia tehdä suunnitelmaan.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

4. SantaPark Oy on vaatinut, että

- Santapark Oy (jatkossa "Santapark") viittaa kaikkeen asiassa aikaisemmin esittämäänsä ja esittää nyt muistutuksenaan yleistiesuunnitelmasta ja sen selvityksistä lisäksi seuraavaa uutta.

Aikaisemmin annatetussa lausunnossaan Santa Park on esittänyt, että

- Santaparkin liittymä valtatieltä 4 tulee säilyttää. Muistuttajan mukaan yleissuunnitelmassa ei ole esitetty riittäviä, oikeudenmukaisia eikä teknisesti perusteltuja syitä liittymän poistolle. Liittymä on tärkeä matkailutoiminnalle, väestönsuojalle ja pelastustoiminnalle. Liittymän poistamisesta ei ole olemassa sopimusta (viittaus Tiehallinnon lausuntoon 4.11.2003). Alueella on lainvoimaiset asemakaavat ja rakennusluvat. Vuoden 2018 asemakaavassa Santaparkin liittymä on merkitty pysyväksi, ei väliaikaiseksi. Santapark uhkaa jäädä liikenteellisesti pussin perälle. Vaihtoehtoa, jossa Santaparkin liittymä säilyisi, ei ole tutkittu suunnitelmassa lainkaan. Santapark Oy on teettänyt suunnitelmat rampin muuttamisesta Väyläviraston ohjeiden mukaiseksi. Alue on valtakunnallisesti poikkeuksellinen matkailukeskittymä, mikä edellyttää joustoa suunnitteluohjeista. Liittymän poistaminen ei perustu liikenneturvallisuuteen vaan tahtotilaan.
- Muistuttajan mukaan suunnitteluprosessi ei ole ollut aidosti vuorovaikutteinen eikä täytä lakisääteisiä vaatimuksia. Santaparkin rampin poistamisesta on päätetty ennen alueen toimijoiden kuulemista. Yleissuunnitelmaluonnoksesta ei ole pyydetty keskeisten viranomaisten (mm. kaupungin) lausuntoja ja kaupungin poliittinen ohjaus on puuttunut kokonaan. Suunnitelman nähtävilläolo on ollut liian myöhäisessä vaiheessa ja liian lyhyt. Nähtävilläoloaika ei ole täyttänyt 30 vrk vaatimusta, kun huomioidaan tiedoksisaantiaika. Nähtävilläolo sijoittui vuodenvaihteen lomakauteen. Hankkeen verkkosivuilla on ollut vanhentunutta ja puutteellista tietoa. Postituslistalle liittymisestä huolimatta osalliset eivät ole saaneet tiedotteita.
- Santaparkin maanalainen luola toimii poikkeusoloissa väestönsuojana. Väestönsuojan merkitystä on hankkeessa vähätelty. Rampin poistaminen lisää pelastusajoneuvojen matkaa noin 2 km, tuo kaksi uutta riskipistettä ja voi viivästyttää pelastustoimintaa merkittävästi. Vaihtoehtoista pelastusreittiä ei ole esitetty.
- Suunnitelman ratkaisut eivät ole tasapuolisia alueen yrittäjiä kohtaan. Pajakylään rakennetaan uusi suora yhteys lentokentältä, mutta Santaparkin yhteys valtatieltä poistetaan. Santaparkille tulisi tasapuolisuuden nimissä järjestää suora yhteys Lentokentäntieltä. Toissijaisesti Santapark hyväksyy liittymän säilyttämisen Solutra Oy:n VE1- tai VE2-vaihtoehdon mukaisesti.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet

26.8.2026

- Muistuttajan mukaan Myllymäentien toimivuustarkastelu perustuu virheellisiin ja alimitoitettuihin lähtötietoihin. Santaparkin pysäköintikapasiteetti on aliarvioitu (todellinen ja tuleva kapasiteetti jopa 700 ap) ja taksiliikenne on huomioitu vain puoliaksi todellisesta. Pajakylän liikenne on aliarvioitu huomattavasti kävijämäärien suhteen ja kaavan mukaisia pysäköintilaajennuksia ei ole huomioitu. Lentokentän ennustettu liikennemäärä rampille on liian pieni. Perusliikennetilanne perustuu vanhaan dataan, ei vuoden 2025 tilanteeseen. Tarkastelu ei kata Lentokentäntien ja uuden Pajakyläntien liittymää. Päivitettyjen liikennemäärien perusteella tulee harkita suoran yhteyden säilyttämistä Santaparkin kohdalla. Santaparkin rampin vaihtoehdoille (VE1 ja VE2) tulee tehdä Väylän ohjeiden mukainen riskianalyysi.
- Häiriövaloselvitystä ja sen arviointia tulee täydentää. Mallinnuspisteet eivät vastaa todellista tilannetta (liian matala tarkastelukorkeus). Selvitystä ei ole tehty todellisesti haitallisimmasta suunnasta ja oleellisin mallinnuskuva puuttuu. Positiivisena huomiona todetaan jatkotoimenpiteiden päätökset haittojen vähentämiseksi.
- Muistuttaja huomauttaa puutteista ja huomioitavista asioista maisema- ja meluvaikutusten arvioinneissa. Arvioinneissa tulee huomioida, että päätie nousee merkittävästi nykyistä korkeammalle. Melusuojausta ei ole esitetty riittävästi, vaikka meluhaitta kasvaa. Meluseinää (4 m korkea) tulee jatkaa pidemmälle ohi alikulun J2. Melukaide (1,2 m korkea) ei suojaa riittävästi. On epäselvää, mihin vaihtoehtoon melulaskelmat perustuvat. Meluselvityksissä tulee tarkastella sesonkiliikennettä, jota ei ole huomioitu. Maisemointi ja istutukset tulee suunnitella huolellisesti.
- Muistuttaja on teettänyt eritasoliittymän ratkaisusta vaihtoehtoisen, ideatasoisen suunnitelman, jossa nykyinen Santaparkin liittymä valtatieltä 4 säilyy. Suunnitelmassa esitetään eritasoliittymän siirtämistä Siipitien kohdalle. Muistuttajan mukaan uusi sijainti parantaisi alueen saavutettavuutta, olisi edullisempi, vapauttaisi tilaa maankäytölle ja vähentäisi katurakentamisen tarvetta. Muistuttajan mukaan vaihtoehtoa tulisi tutkia ennen etenemistä tiesuunnitelmavaiheeseen.
- Yhteenvetona muistuttaja vaatii, että Santaparkin liittymä tulee säilyttää, selvitykset on päivitettävä tarkennettujen lähtötietojen pohjalta, Siipitien kohdan eritasoliittymä-vaihtoehto on otettava mukaan vaihtoehtovertailuun ja eritasoratkaisuksi on valittava vaihtoehto, jossa melu-, valo- ja maisemahaitat ovat pienemmät. Lisäksi muutettu yleissuunnitelma on asetettava uudelleen nähtäville lakisääteiseksi ajaksi ja siitä on tiedotettava kattavasti.

Rovaniemen kaupunginhallitus on antanut vastineen aikaisempaan muistutukseen, joka tulee huomioida. [Rovaniemen kaupungin vastineet Lapin elinvoimakeskukseen koskien Vt 4 parantamista välillä Napapiiri-Apukka, Rovaniemi | Rovaniemi](#)

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

Elinvoimakeskukselle kesällä 2026 tulleessa muistutuksessa SantaPark on esittänyt, että:

- Santaparkin liittymä on luvarallinen, olemassa oleva ja pysyvä liittymä ja se tulee yleis-tiesuunnitelmassa säilyttää.
- Santaparkin liittymä on voimassa olevan asemakaavan mukainen ja sen poistaminen olisi vastoin voimassa olevaa asemakaavaa.
- Santaparkin liittymän poistamista ei tule ottaa suunnittelun lähtökohdaksi
- Liittymän poistamisesta ei ole tehty päätöstä eikä olemassa olevan ja asemakaavan mukaisen liittymän poistamista voida pitää suunnittelun lähtökohtana yleistiesuun-nitelmaa laadittaessa.
- Santapark kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että yleistiesuunnitelman kuulemis-asiakirjoissa Santaparkin liittymän poistaminen on virheellisesti otettu suunnittelun lähtökohdaksi ilman, että liittymän poistamisesta olisi käsitelty yhdessäkään sellai- sessa prosessissa, jossa asianosaisia olisi liikennejärjestelmästä ja maanteistä an-ne- tun lain (503/2005) (LjMTL), hallintolain (434/2003) tai alueidenkäyttölain (132/1999) kaavoitusta koskevien säännösten mukaisesti kuultu.
- LjMTL 17 § 2 momentin mukaisesti yleissuunnitelma voidaan hyväksyä vastoin voi- massa olevaa asemakaavaa vain, jos kunta ja Lupa- ja valvontavirasto sitä puolta- vat. Santapark toteaa, että Rovaniemen kaupungin kaupunginhallitus on selkeästi ottanut kantaa liittymän säilyttämisen puolesta (KH 16.3.2026 § 62), ja liittymän säi- lyttäminen on tämänkin vuoksi otettava suunnitteluratkaisun pohjaksi yleissuunnitel- maa laadittaessa. Kaupunginhallituksen kannanotosta ilmenee selvästi, että kunta ei LjMTL 17 § 2 momentin tarkoittamalla tavalla puolla Santaparkin liittymän poista- mista voimassa olevan asemakaavan vastaisesti.
- Santaparkin liittymän säilyttävä vaihtoehto on tutkittava
- Se, että yleissuunnitelmaa laadittaessa on lähtökohdaksi virheellisesti otettu se, että Santaparkin liittymä poistetaan, on johtanut merkittäviin puutteisiin suunnittelu- työssä.
- Keskeisin puute on se, että liittymän säilyttävää suunnitteluratkaisua ei ole tutkittu lainkaan. Liittymän poistamista on perusteltu vain hyvin ylimalkaisilla viittauksilla lii- kenneturvallisuu- teen.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Santapark on jo aiemmissa asiaan liittyvissä muistutuksissaan osoittanut, että asemakaavan mukainen liikenne ratkaisu on mahdollista sisällyttää laadittavana olevaan yleissuunnitelmaan, mutta tämä vaihtoehto on jätetty täysin selvittämättä.
- LjMTL 19 § 1 momentin mukaan yleissuunnitelmassa on esitettävä selvitys maantien tarpeellisuudesta ja tutkituista vaihtoehtoista, tien liikenteelliset ja tekniset perusratkaisut, tien likimääräinen sijainti sekä tien arvioidut vaikutukset, kuten vaikutukset tie- ja liikenneoloihin, liikenneturvallisuuteen, maankäyttöön, kiinteistörakenteeseen ja ympäristöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Suunnitelmassa tulee esittää myös mahdollisuudet haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi sekä alustava kustannusarvio. Jo voimassa olevan asemakaavan vuoksi yleissuunnitelmaan olisi tullut sisällyttää selvitys Santaparkin liittymän säilyttävästä vaihtoehdosta ja tämän vaihtoehdon tutkimatta jättäminen on Santaparkin näkemyksen mukaan selvästi vastoin lain määräyksiä. Santapark kiinnittää huomiota siihen, että uudelleen nähtävillä olevan yleissuunnitelman aineistoissa (asiakirja 391–1) on vaihtoehtojen vertailu, jonka liitteessä 1 (Kaavamuutostarpeet) esitetään kaikissa vaihtoehtoisissa tutkittavaksi valtatieltä SantaParkin liittymän suunnitteluohjeiden mukaisuus ja tarpeellisuus. Tällaista selvitystä ei kuitenkaan ole tehty ja selvitys liittymän tarpeellisuudesta ja Santaparkin esittämien korvaavien ratkaisujen ohjeiden mukaisuudesta tulee tehdä.
- Santapark katsoo, että selvityksessä tulee em. kohtien lisäksi arvioida Santaparkin liittymän poistavan suunnitteluratkaisun aiheuttamat vaikutukset alueen pelastustoimintaan (mm. muutokset vasteaikoihin pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa (kohde Rovaniemen alueen tärkein väestönsuoja) huomioiden myös liikenteen vaikutukset varsinkin sesonkiaikoina). Selvityksen johtopäätöksistä tulee kirjata selvä itsenäinen kappale suunnitelmaselostuksessa. Lisäksi on syytä tehdä alueen pelastustoiminnan turvallisuusauditointi muutosten vaikutuksesta ja miten muutos vaikuttaa esimerkiksi pelastuslaitoksen palvelulupaukseen. Selvityksessä tulee esittää myös Lupa- ja valvontaviraston (entinen Aluehallintovirasto) näkemykset muutosten vaikutuksiin (tässä taustalla). LVV:n tehtävä on valvoa, että hyvinvointialueen pelastustoimien palvelutaso on riittävä. Huomiona, että Lapin aluehallintoviraston (nyk. LVV) mukaan pelastuslaitoksen toimintavalmiudessa on jo nyt ollut huomattavia puutteita Rovaniemellä.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Rovaniemen kaupungin lausunnon huomioiminen: Rovaniemen kaupunginhallitus on päätöksillään 19.1.2026 § 8 ja 16.3.2026 § 62 ottanut kantaa yleissuunnitelman suunnitteluratkaisuihin, joka tulee huomioida. Santapark katsoo, että kaupungin edellyttämistä seikoista on nähtävillä olevassa yleissuunnitelmassa huomioitu vain ohituskaista ylämäkeen. Suunnitelma on Rovaniemen kaupungin tahtotilan vastainen ja Rovaniemen kaupungin ilmaisema kanta Santaparkin kohdalla olevan liittymän säilyttämisestä olisi tullut huomioida suunnittelutyössä olevan liittymän säilyttämisestä olisi tullut huomioida suunnittelutyössä.
- Santaparkin liittymän poistamisen sisältävän suunnitteluratkaisun puutteet
- SantaParkiin suuntaa sesonkina kymmeniä turistibusseja päivässä. Joulumaantien ja Myllymäentien nykyinen liittymäalue on suunniteltu pääasiassa paikalliselle liikenteelle.
- Suurten linja-autojen ja huoltoliikenteen ohjaaminen kapeampien tontti- ja rinnakkaisteiden kautta luo vakavia pullonkauloja ja vaaratilanteita, erityisesti talviolosuhteissa. Liittymään kautta tulisi kulkemaan myös Joulupukin Pajakylän (Santa Claus Village) massiivisen turistivirrat (jotka suunnitelmassa edelleen aliarvioidaan yhdenvertaistamalla ne SantaParkin liikenteeseen, vaikka kysyntä Pajakylään 7-10 kertainen). Molempien suursesonkikohteiden liikenteen ahtaminen saman solmukohdan kautta ylikuormittaa sesonkiaikoina kyseisen liittymän täysin.
- Suoran liittymän korvaaminen kilometrien mittaisella rinnakkaistiekierrolla vaikeuttaa kohtuuttomalla tavalla Santaparkin toimintaedellytyksiä ja SantaParkin saavutettavuutta. Suoran ja selkeän liittymän puuttuminen ja monimutkainen opastus sekoittavat liikennettä ja heikentävät Lapin matkailun ykköskohteisiin kuuluvan yrityksen saavutettavuutta.
- Kiertotien aiheuttaman haitan merkitystä on arvioitava sen alueen luonteen perusteella, johon liittymä johtaa. Maatiloille tai asuinkiinteistöille noin 1–2 kilometrin pituinen kiertoyhteys saattaa tavanomaisessa kiinteistöjen käytössä olla hyväksyttävissä, koska asiointi- ja kulkuliikenne tällaisiin kohteisiin ei perustu spontaaniin, ohikulkevasta liikennevirrasta muodostuvaan asiakasvirtaan. Näin ei kuitenkaan ole silloin, kun liittymä palvelee kaupallista palvelutoimintaa, kuten Santaparkin kaltaista matkailukohdetta.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Santaparkin kaltaisen palveluyrityksen liiketoiminta perustuu olennaisesti siihen, että valtatiellä liikkuvat matkailijat löytävät kohteeseen vaivattomasti ja pystyvät poikkeamaan sinne helposti suoraan pääväylältä. Liittymän poistaminen ja korvaaminen noin kilometrien pituisella rinnakkaistiekierrolla poistaisi tärkeän edellytyksen, jonka vaaraan Santaparkin liiketoimintaa on keskeisesti rakennettu. Helpon saavutettavuuden menettäminen olisi suoraan Santaparkin liiketoimintaa heikentävä tekijä, ja tämä vaikutus tulee ottaa yleissuunnitelmassa itsenäisesti ja näkyvästi huomioon.
- On huomioitava, että väestönsuojan ja pelastustoiminnan vasteaika kasvaisi merkittävästi rampin poistamisen myötä. AVI (nyk. LVV) on jo nykyisellään huomauttanut Lapin pelastuslaitosta huonoista vasteajoista eri kohteissa. Normaaliaikana väestönsuoja on päivittäin tuhansien matkailijoiden keskittymä (yhtäaikaisesti sallittu 900 ihmistä). Santapark kiinnittää huomiota siihen, että Santaparkin liittymän poistamista ei voida loogisesti perustella sellaisella liikenneturvallisuusriskillä, joka sisältyy yhtä lailla yleistiesuunnitelmassa rakennettavaksi esitettävään uuteen eritasoliittymään. Erityisesti väärään suuntaan ajamisen mahdollisuus, joka on esitetty keskeisenä perusteena Santaparkin liittymän poistamiselle, on turvallisuusarvioinnissa todettu riskinä myös eritasoliittymän liittymissä. Jos tämä riski olisi sellaisenaan hyväksyttävä peruste liittymän poistamiselle, samalla perusteella tulisi johdonmukaisuuden vuoksi poistaa myös kaikki ne muut liittymät, joihin sama riski sisältyy. Koska näitä muita liittymiä ei kuitenkaan esitetä poistettaviksi, väärään suuntaan ajamisen riski ei voi olla asiallinen peruste nimenomaan Santaparkin liittymän poistamiselle eikä argumentti tule käyttää valikoivasti vain suuntaisliittymän poistamiseen Santaparkin kohdalla.
- Santapark toteaa lisäksi, että Santaparkin esittämässä vaihtoehtoisessa ratkaisussa kiertoliittymä hallitsee väärään suuntaan ajamisen riskiä jopa tehokkaammin kuin tavanomainen tasoliittymä. Santaparkin 16.1.2026 jättämän muistutuksen liitteissä 2 ja 3 on myös osoitettu, että opastus on toteutettavissa Väyläviraston ohjeistuksen mukaisesti.
- Suunnitelmaselostuksessa esitetty väite siitä, että ”väärään suuntaan ajaminen aiheuttaisi valtatie keskikaiteen myötä vakavan liikenneonnettomuuden riskin”, on teknisesti virheellinen peruste liittymän kategoriselle epäämiselle. Keskikaide on itsessään liikenneturvallisuutta parantava rakenne, ja väärään suuntaan ajamisen riski on täysin hallittavissa nykyisillä insinööritieteellisillä ja geometrisilla ratkaisuilla. Keskikaiteeseen on myös mahdollista tehdä aukko.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet

26.8.2026

- Viitaten aikaisemmin esittämiinsä suunnitelmiin Santapark toteaa, että esitettyä riskiä väärään suuntaan ajamisesta on mahdollista tehokkaasti pienentää seuraavin tavoin: 1) Toisin kuin tavanomaisessa tasoliittymässä, Santaparkin esittämä oikeaan/oikeaan-suuntaisliittymä muotoillaan teräväkulmaiseksi kiertoliittymäksi. 2) Liittymään rakennetaan korotetut fyysiset saarekkeet ja pidennetyt erotuskaistat, jotka tekevät väärään suuntaan (vastavirtaan) kääntymisen geometrisesti ja fysikaalisesti mahdottomaksi tavallisille ajoneuvoille ja raskaalle kalustolle ilman ajoalustan ylittämistä. Riskitaso saadaan näin vastaamaan tai alittamaan tavanomaisen eritasoliittymän ramppiriskit. Lisäksi toteutetaan Visuaalinen ja digitaalinen ohjaus: Liittymään toteutetaan tehostettu pystykokoisten merkkien ohjaus (LED-tilkkuvat "Kielletty ajosuunta" -merkit) sekä standardien mukaiset herätemerkinnät ajoradan pintaan virheellisten ajolinjojen estämiseksi.
- Todettakoon, että suunnitelmaselostuksessa (s. 79, kohta 4.1 Ajoneuvoliikenteen järjestelyt) Santaparkin liittymään viitataan maankäyttöliittymänä ja esitetään, että tällainen liittymä suoraan pääväylätasoiselta tieltä olisi poikkeuksellinen ratkaisu, joka ei ole hyväksyttävä.
- Santapark toteaa, että mainittu liittymä, olkoonkin, että sen säilyminen on Santaparkille erittäin tärkeää, ei ole sellainen maankäyttöliittymä, joka palvelisi ainoastaan Santaparkia.
- Kyseinen liittymä ei ole suoraan maankäyttöön (korttelialueelle) johtava liittymä, vaan pääkadulle (katualueelle) johtava liittymä. Suunnitelmaselostuksessa (s. 88, kohta 4.12.3) on esitetty myös, että nykyinen rampin geometria ei vastaa valtatieen tavoitenoisuuden (100 km/h) edellyttämää turvallisuustasoa. Santapark toteaa, että tällainen perustelu vaikuttaa tarkoitushakuiselta väärinkäsitykseltä siitä, mitä Santapark on esittänyt. Koko valtatie on oltava leventämässä ja alueelle rakennetaan uusia kaistoja ja rakenteita, eikä Santapark ole missään vaiheessa esittänyt, että nykyinen ramppi tulisi jättää paikoilleen sellaisenaan ja muuttamattomana. Santaparkin vaatimus koskee liittymän säilyttämistä toiminnallisena ja suorana yhteytenä, ei nykyisen rampin geometrian säilyttämistä sellaisenaan. Uuden tavoitenoisuuden ja tien poikkeileikkauksen edellyttämät muutokset ramppiin voidaan ja tulee toteuttaa osana muutokin uudelleen suunniteltavaa ja rakennettavaa tieosuutta. Santapark on toimittanut Solutra Oy:n laatimat suunnitelmat rampin muuttamiseksi siten, että se täyttää Väyläviraston suunnitteluohjeet myös 100 km/h tavoitenoisuuden ja on turvallisesti yhteen sovitettavissa uuden eritasoliittymän kanssa. Nykyisen rampin geometrian riittämättömyyttä ei siten voida käyttää perusteena liittymän poistamiselle kokonaan.
- Muut huomiot esitetyistä selvityksistä ja suunnitteluratkaisuista

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- **2+2 kaistaisuus:**

- Santapark on aiemmissa mielipiteissään ja muistutuksissaan ottanut kantaa ohitusmahdollisuuden puuttumiseen Syväsenvaaran kohdalla. Tähän 2+2 kaistainen Vt4 tuo selvän parannuksen. Myös kaupunginhallitus (16.3.2026 § 62) on ottanut asiaan kantaa:
- Ohituskaista ylämäkeen on tarpeen. Se antaa paremmat mahdollisuudet erkanemisiin liittymille sekä paremmat edellytykset koko Napapiirin alueen saavutettavuudelle ja turvallisuudelle.
- Sen sijaan 2+2 kaistaisen ajoradan vaatiman keskikaiteen käyttäminen Santaparkin rampin poistamisen perusteluna ei ole hyväksyttävissä. Puutteena nähtävillä oleviin asiakirjoihin ja suunnitelmakarttoihin todetaan, että niistä ei selviä mihin suuntaan ajorata laajenee eli miten tielinjauksen sijainti eroaa aiemmin nähtävillä olleesta 1+1 ajorataisesta suunnitelmasta.

- **Liikenneselvitys**

- Viitaten aiempaan muistutukseen Santapark katsoo, että Myllymäentien liikenteellinen toimivuustarkastelu tulee päivittää ja toimivuustarkasteluun pohjautuvat yleissuunnitelmaratkaisut tarvittaessa muuttaa vastaamaan päivitetyn toimivuustarkastelun tuloksia.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet

26.8.2026

- **Toimivuustarkastelun päivityksessä huomatu puutteet:**

selvityksessä tulee esittää myös nykytilanteen liikennemäärät (lähtökohtaliikenne ennustetuille) alueelta (myös liikennevirrat liikennevaloissa). Tulee myös esittää virroista puuttuvan SantaParkin nykyisen suoran yhteyden liikennemäärät - selvityksessä esitetään alueen pysäköintipaikkamääriä liikenteen lähtökohtina, mutta ei tarkenneta miten ne huomioidaan liikennemäärien määrittämisessä. Lisäksi Pajakylän kokonaispysäköintikapasiteetiksi asettaminen vertailtavuuden vuoksi samaksi SantaParkin kanssa ei ole relevanttia, kun Pajakylän kävijämäärä 7-10 kertaa isommat -> poistaa pohjan kokonaan toimivuustarkasteluilta - toimivuustarkasteluissa on hyvin osoitettu, että kapasiteetiltaan paremmat liikennejärjestelyt toimivat paremmin. SantaParkin saavutettavuuden kannalta parhaimman vaihtoehdon kohdalla (vapaa-oikea) kohdalla mietittävää voidaanko kevyen liikenteen väylä tuoda tasossa tulosuunnan ylitse vai olisiko se vietävä eritasoon rampin kanssa. Olisiko joka tapauksessa syytä kevyen liikenteen väylä olla eritasossa vilkkaiden ramppien kanssa (penkkakohtia rampeissa riittää) vuoden 2050 liikennetilanteen lähtökohdissa todetaan, että "Lentokentän kapasiteetti on nykytilan sesongin huipputunneilla jo maksimissa → Lentoaseman huipputuntien liikennemäärät voivat kasvaa vain maltillisesti". Mielestämme lentokentän kapasiteetti ei voi pitää ennusteen aikavälillä "pullonkaulana", koska Finavian pitkän aikavälin strategia perustuu markkinaehtoiseen, ketterään ja vaihteittaiseen kehittämiseen kysynnän mukaan, jolloin 24 vuodessa voidaan kapasiteetti kasvattaa kysynnän mukaan eikä se silloin rajoita liikennemääriä suunnittelualueella. Edellä mainittu huomioiden ei lentokentän kapasiteettia voida käyttää rajoittavana tekijänä alueen matkailun kehittymisen huomioinnissa ja sen vaikutuksissa liikennemäärien kasvuun.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Häiriövalovaikutusten puutteellinen arviointi Syväsenvaaran häiriövaloselvityksen alkuperäisessä, 28.11.2025 päivätyssä versiossa tarkastelun lähtökohtana oli yksirivinen reunasijoitus sekä valtatiellä että rampeilla ja risteävillä teillä sekä 10 metrin valaistuksen asennuskorkeus. Selvityksen 29.5.2026 päivätyssä versiossa teknisiä lähtötietoja on olennaisesti muutettu siten, että valtatie 4:n 2+2-kaistaisella osuudella oletetaan käytettävän kaksirivistä reunasijoitusta ja nelikaistaisella osuudella 10–12 metrin asennuskorkeutta. Muuttuneista lähtötiedoista huolimatta selvityksen visualisointeja, mallipohjaisia tarkasteluja ja vaikutuksia koskevia johtopäätöksiä ei dokumenttien perusteella ole päivitetty vastaamaan uutta valaistusratkaisua. Raportin johtopäätös, jonka mukaan suunnitellun linjauksen aiheuttama valohaitta ei ole merkittävän suurta, on säilynyt muuttumattomana. Selvityksestä ei käy ilmi, että kaksirivisen ja aiempaa korkeammalle sijoittuvan valaistuksen vaikutuksia olisi laskettu, si- muloitu tai muutoin erikseen arvioitu. Muutos yksirivisestä kaksiriviseen valaistuk- seen sekä valaisinpylväiden korkeuden kasvaminen voivat olennaisesti vaikuttaa va- laisimien näkyvyyteen, maisemassa näkyvien valopisteiden määrään, häiriövalon le- viämiseen sekä taivaalle suuntautuvan hajavalon muodostumiseen. Tämän vuoksi aiemmillä teknisillä lähtötiedoilla laadittuja kuvia ja arvioita ei voida sellaisenaan pi- tää riittävänä perusteena uuden ratkaisun haitattomuudesta tehtävälle johtopäätök- selle.
- Raportissa todetaan lisäksi nimenomaisesti, että mallipohjaisissa visualisoinneissa on käytetty geneeristä valaistusta, joka ei vastaa suunnitellun väylän todellista valais- tustilannetta. Valaistuksen tarkkoja asennuskorkeuksia, pylväiden sijoitusta poikki- leikkauksessa tai valaistusluokkien mukaisia valaistusvoimakkuuksia ei ole otettu tar- kastelussa huomioon.
- Selvityksen oma kuvaus osoittaa siten, että esitetty arvio on suuntaa antava eikä pe- rustu toteutettavaksi suunnitellun valaistusratkaisun todellisiin teknisiin ominaisuuksiin. Myös puuston suojaava vaikutus on arvioitu tavalla, joka voi aliarvioida todel- lista valohaittaa. Selvityksessä käytetty valokuvamalli perustuu kesäaikaan tehtyyn droonikuvaukseen, ja lehvästöt on mallinnettu kiinteiksi, läpinäkymättömiksi pin- noiksi. Raportissa itsessään todetaan, että lehdettömään aikaan valoa kuultaa pui- den lomasta todellisuudessa enemmän.
- Tämä on erityisen merkityksellistä, koska alueen luonto-, pimeys- ja revontulikoke- mukset painottuvat juuri talvikauteen. Edellä esitetyillä perusteilla häiriövaloselvi- tystä ei voida pitää riittävänä osoituksena siitä, ettei tien laajentamisesta ja uudesta eritasoliittymästä aiheutuisi merkittävää valo, maisema tai matkailuhaittaa Syväsen- vaaran itärinteelle. Ennen yleissuunnitelman hyväksymistä tulee

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- laatia päivitetty häiriövaloselvitys, joka perustuu vähintään suunniteltuun kaksiriviseen valaistusratkaisuun, 10–12 metrin pylväskorkeuksiin, määriteltyihin valaisimiin, valaistusluokkiin, valonjakoihin ja todellisiin valaistusvoimakkuuksiin. Päivitettyyn selvitykseen tulee sisällyttää fotometriset laskelmat ja realistiset pimeän ajan visuaalisoinnit kaikista olennaisista tarkastelupisteistä, mukaan lukien majoitusrakennusten ikkuna- ja terassitasot. Tarkastelut on tehtävä myös talviajan lehdettömissä olosuhteissa sekä rakentamisen jälkeisessä tilanteessa ennen kuin uuden kasvillisuuden voidaan olettaa muodostavan suojaavaa näkösuojaa. Lisäksi on arvioitava tievalaistuksen, ajoneuvojen ajovalojen ja alueen muiden valonlähteiden yhteisvaikutukset. Vasta näiden tarkastelujen perusteella voidaan luotettavasti arvioida hankkeen todellinen häiriövalo- ja maisemavaikutus sekä se, ovatko haitat ehkäistävissä tai riittävästi lievennettävissä. Nykyisessä muodossaan selvityksen aineisto ei anna riittävästi perustaa johtopäätökselle, jonka mukaan valohaitta ei olisi merkittävä. Laadittu toimenpideselvitys
- Santapark toteaa asiaan linkittyvästä Ounasjoen sillat-Lentokentäntie toimenpideselvityksestä, että siinä Santaparkin liittymä on merkitty poistettavaksi merkinnällä "Santaparkin liittymä poistetaan". Santapark huomauttaa, että kyseessä on "virkamiesselvitys" eikä se ole ollut yleisesti nähtävillä. Ote selvityksestä (Kohta 6.1.): Toimenpideselvitys ei ole liikennejärjestelmästä ja maantiestä annetun lain (LjMTL) mukainen suunnitelma, vaan kyseessä on suunnittelujärjestelmän mukainen esiselvitys, jossa kuvataan selvitysalueen tavoittila sekä toimenpiteettavoittilan saavuttamiseksi. -- Toimenpideselvityksen yhteydessä ei järjestetty yleisötilaisuuksia.
- Selvityksestä ei tehdä erillistä hyväksymispäätöstä, eikä sitä aseteta nähtäville. Kuitenkin selvityksessä on otettu voimakkaasti kantaa Santaparkin liittymään, ikään kuin sen poistamisesta olisi jo päätetty. Toimenpideselvityksen kartalla Santaparkin liittymä on ruksittu yli ja siinä mainitaan: SantaParkin ramppi on Norvajärven eritasoliittymän ja Lentokentäntien tasoliittymän välissä sijaitseva vastinpariton erkänemisramppi kuljettaessa etelän suunnasta valtatieltä pohjoiseen. Se on rakennettu väliaikaiseksi ratkaisuksi palvelemaan SantaParkin matkailutoimintoja.
- Santapark korostaa, että väite liittymän väliaikaisuudesta ei pidä paikkaansa. Kuten tässä muistutuksessa on edellä todettu, kyseinen liittymä on voimassa olevaan asemakaavaan merkitty pysyvä liittymä. Huomautukset menettelystä Santapark katsoo, että suunnitteluprosessi ei ole ollut aidosti vuorovaikutteinen ja että tämä puute on ristiriidassa lain vuorovaikutusta koskevien velvoitteiden kanssa. Yleissuunnitelman nähtävilläolo on ajoitettu heinäkuulle, joka on yleinen kesälomakuukausi.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Tällaista ajoitusta ei voida pitää asianmukaisena ja se heikentää osallistumismahdollisuuden tosiasiallista toteutumista. Jopa lisätietojen antajaksi nähtävilläolokuulutuksessa ilmoitettu Tomi Tiuraniemi on ollut nähtävilläoloaikana vuosilomalla siten, että Santaparkin pyytämää tärkeää lisätietoa (voimassa oleva yleissuunnitelma ja tie-suunnitelma) ei ole pyynnöstä huolimatta muistutuksen antamiselle varattuna aikana toimitettu. Vuorovaikutteisuutta on vaikeuttanut merkittävästi myös se, että hankkeen internetsivut ovat kuulemisaikana olleet päivittämättä (edellinen päivitys 12.3.2026). Sivulla kohdassa "Ajankohtaista" on ilmoitettu, että yleissuunnitelman nähtävilläoloaika on päättynyt ja hyväksymismenettely on käynnissä. Lisäksi hankkeen sivulla olevat liitteet ovat kuulemisaikana olleet yleissuunnitelmaluonnoksen aikaisia suunnitelmia. Tämä on antanut harhaanjohtavan kuvan prosessin vaiheesta.
- Vuorovaikutteisuutta on niin ikään vaikeuttanut se, että erillisellä kuulutussivulla, josta uuteen nähtävilläoloon liittyvä aineisto on ladattavissa, on jokaisen asiakirjan kohdalla merkintä "Uusi aineisto". Erikseen pyytämällä Santaparkille on toimitettu listaus asiakirjoista, joita on muutettu. Nähtävillä oleva aineisto on laaja eikä muutettuja kohtia ole asiakirjoihin asianmukaisesti merkitty, joten on täysin mahdotonta löytää kohdat, joita on edellisen nähtävilläolon jälkeen muutettu. Santapark kiinnittää huomiota siihen, että myöskään hankkeen sähköpostilistalla ei ole ilmoitettu että yleissuunnitelma on lähtemässä uudelleen
- Nähtäville. LjMTL 27 §:n (alun perin maantielain 27 §:n) esitöissä (HE 17/2004 vp) on todettu, että tiensuunnittelun tulee perustua avoimuuteen ja vuorovaikutteisuuteen siten, että koko 9 suunnitteluhankkeen ajan asianosaisille ja muille, joita asia saattaa koskea, tulisi varata mahdollisuus esittää mielipiteensä asiasta. Vastavaa vuorovaikutusvelvoitetta koskevan alueidenkäyttölain 62 §:n esitöissä (HE 101/1998 vp) on niin ikään painotettu sitä, että niillä, joiden oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, on oltava tosiasiallisesti mahdollisuus arvioida hankkeen merkitystä ja vaikutuksia sekä esittää mielipiteensä asiassa.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

- Santapark katsoo, että nähtävillöön ajoittaminen heinäkuulle sekä avoimen tiedotamisen puute eivät vastaa LjMTL 27 §:n tarkoitusta tosiasiallisen ja vaikuttavan osallistumismahdollisuuden turvaamisesta, vaikka muodollinen 30 päivän nähtävillöoloaika olisikin täytetty. Santapark katsoo, että asiallisia vastineita sen aikaisempaan muistutukseen ei ole annettu eikä toimitettu asianosaiselle. Ylimalkaisia EVK:n vastineita on ollut nähtävissä mm. kaupunginhallituksen asiakohdan 16.3.2026 § 62 liitteenä, mutta näitä ei voida katsoa asiallisiksi asiaan ja muistutuksiin perehtyneiksi vastineiksi. Kuulemisasiakirjoihin liitetystä yleissuunnitelman hyväksymisohjeistuksessa (Y115) on kohtaan ”Yhteysviranomaisen lausunnon (/perustellun päätelmän ja YVAsta annettujen lausuntojen, huomautusten ja mielipiteiden) huomioon ottaminen yleissuunnitelmassa” merkitty pelkkä viiva. Santapark katsoo, että yleissuunnitelman uudelleen nähtävillöolo olisi tullut ajoittaa siten, että YVA yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä olisi käytettävissä. Santapark katsoo, että menettely on ristiriidassa myös LjMTL 19 §:n 1 momentin kanssa, jonka mukaan yleissuunnitelmassa on esitettävä selvitys tutkituista vaihtoehtoista. Koska liittymän säilyttävää vaihtoehtoa ei ole tutkittu lainkaan, asianosaisilla ei ole voinut olla myöskään tosiasiallista mahdollisuutta ottaa kantaa tähän vaihtoehtoon eikä arvioida sen vaikutuksia kuulemisen yhteydessä, mikä heikentää vuorovaikutuksen sisällöllistä merkitystä entisestään.
- Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti, ja viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään. Valtatien 4 parantaminen välillä Rovaniemi-Apukka, tiesuunnitelman Hankeryhmän pöytäkirjasta 2 ilmenee, että konsultti tutkii, mahtuuko huoltoaseman liittymäratkaisu Myllymäentielle. Toisin sanottuna viranomainen käynnistää aktiivisen, valtion kustannuksella teetettävän selvityksen uudelle liittymälle, mutta Santaparkin olemassa olevan liittymän säilyttävän ratkaisun mahdollisuutta ei ole selvitetty lainkaan, vaikka yleissuunnitelman aiemmassa vaiheessa tällainen tarveselvitys on nimenomaisesti edellytetty ja vaikka SantaPark on toimittanut omat suunnitelmansa suunnittelutyön tueksi. Kun kahta rinnakkaista liittymäkysymystä käsitellään näin eri tavoin ilman esitettyä perustetta, menettely vaikuttaa hallintolain 6 §:n tasapuolisuusvaatimuksen vastaiselta.
- Lopuksi Santapark pyytää huomioimaan muistutuksena kaikki sen aikaisemmin jättämät muistutukset ja mielipiteet liitteineen.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

Rovaniemen kaupunki tunnistaa muistutuksen antajan näkemykset Napapiiri-Apukka välillä yleissuunnitelmasta. Yleissuunnitelman laadintaprosessista ja selvityksistä vastaa elinvoimakeskus.

Valtatien 4 kehittäminen on yksi kaupunkistrategian kärkihankkeista ja hanke parantaa yleisesti koko suunnittelualueen maankäytön kehittämistä.

Kaupunki toteaa hankkeen liikenne- ja turvallisuustavoitteista seuraavaa:

- Valtakunnallisina tavoitteina on parantaa pitkämatkaisen tavara- ja henkilöliikenteen matka-aikaa, pitkämatkaisen tavara- ja henkilöliikenteen sujuvuutta, pitkämatkaisen tavara- ja henkilöliikenteen matka-ajan ennustettavuutta, turvata erikoiskuljetusten reitit sekä turvata kaivos- ja puutavaraliikenteen kuljetusten yhteydet päätieverkolla.
- Seudullisena ja paikallisena tavoitteina on lentokentätien liittymän toimivuuden parantaminen, turvata huoltovarmuus ja sotilaallinen liikkuvuus, parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita.
- Liikenneturvallisuuden tavoitteena on liikennekuolemien määrän vähentäminen 50 % ja henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien määrän vähentäminen 50 % nykytilanteen tasosta (laskennallisesti).

Suunnittelun lähtökohtana on ollut 100 km/h nopeusrajoitus, joka asettaa suunnittelulle vaatimuksia ja reunaehdoja. Tavoitenopeuden takia, alueen tiesuunnitelmassa on esitetty ainoastaan lentokentätien risteysalueelle sijoittuva Napapiirin eritasoliittymä.

Päivitetystä yleissuunnitelmassa SantaParkin kohdalla Valtatie 4 on suunniteltu 4-käistaiseksi, jolta liittymän säilyttäminen SantaParkille on nykyiseen tilanteeseen verrattuna haasteellinen säilyttää eikä ole liikenneturvallisuuden kannalta mahdollinen esitettyihin liikennenopeuksiin pohjautuen.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

Kaupunginhallitus on esittänyt 16.3.2026 nopeusrajoituksen laskua 80 km/h. Kaupungin näkemyksen mukaan alempi tavoitenopeus mahdollistaisi monipuolisemmin paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden huomioimisen osana tiesuunnitelmaa.

80 km/h nopeusrajoituksen avaamia mahdollisuuksia ei kaupungin tiedon mukaan ole arvioitu. Kaupunki uudistaa aiemman esityksen alemman (80 km/h) nopeusrajoituksen selvittämisestä. Nopeudenlaskun tavoitteena olisi turvata alueen parempi saavutettavuus parantamalla samalla liikenneturvallisuutta ja vähentäen tieliikenteestä aiheutuvaa meluhaittaa. Samalla tulisi arvioida, olisiko alemmalla nopeusrajoituksella alueelle mahdollista säilyttää tai sisällyttää useampia liittymiä.

Nykyisellä suunnitelmalla hankkeen on arvioitu parantavan liikenteen sujuvuutta. Uusi linjaus ja Lentokentäntien eritasoliittymä mahdollistavat nopeamman ja ennustettavamman liikenteen. 100 km/h nopeusrajoituksella:

- pääsuunnan kevyiden ajoneuvojen huipputunnin matka-aika lyhenee 9,9 minuutista 8,1 minuuttiin raskaiden ajoneuvojen matka-aika 10,5 minuutista 9,6 minuuttiin.
- Lentokentän ja Napapiirin matkailualueen välinen matka-aika huipputuntina lyhenee 4,1 minuutista 1,6 minuuttiin.
- Ruuhkasuorite pysyy matalana (0,2 %), eikä ruuhkautumista ole odotettavissa vuoden 2040 liikennemäärillä.
- Uusi ohituskaistaosuus parantaa erityisesti raskaan liikenteen sujuvuutta ja mahdollistaa tasaisen nopeustason koko suunnitteluosuudella. Paikallinen liikenne siirtyy käyttämään vanhaa tielinjausta, mikä vähentää pääväylän liikennemääriä ja parantaa matkailualueen saavutettavuutta.
- Vastaavat laskelmat 80 km/h nopeusrajoituksella puuttuvat.

Kaupunki pitää myös tärkeänä, että liikennemäärien selvitykset perustuvat todellisiin liikennemääriin sekä huomioivat alueen liikenteen kasvun sekä sesonkiluonteisuuden. Liikennemäärät on laskettu alueelta toukokuussa 2026 ja sesongin liikennemäärät lasketaan joulukuussa 2026. Käynnissä olevassa tiesuunnitelmassa tulee käyttää uusia liikennemääriä sekä uutta liikennemallia.

Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitos on lausunut elinvoimakeskukselle (8.5.2025), että SantaParkin rampin poistaminen ei aiheuta merkittävää ongelmaa väestönsuojan käytettyden osalta.

Valtatien 4 parantaminen välillä Napapiiri-Apukka,
Rovaniemi, yleissuunnitelma

Muistutukset ja vastineet 26.8.2026

Kaupunki pyytää elinvoimakeskusta vastaamaan muistutuksessa esitettyihin suunnittelu-
tekniisiin ratkaisuihin.